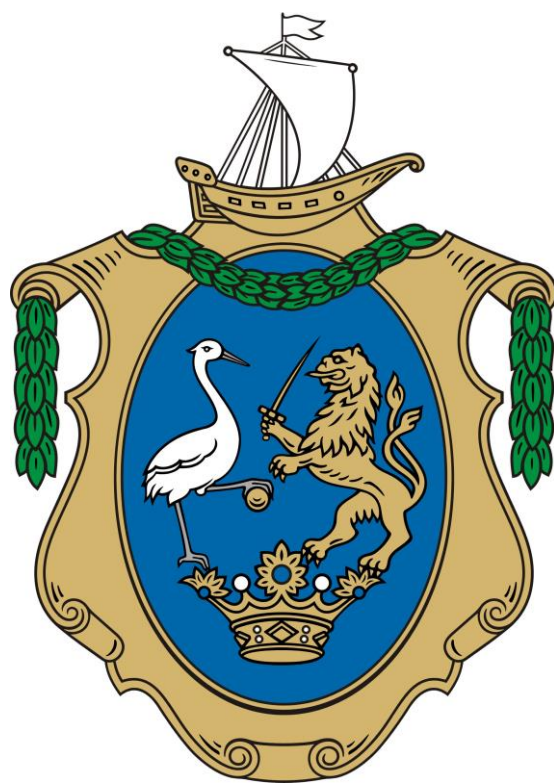

KESZTHELY VÁROS IDŐSÜGYI KONCEPCIÓJA

2024 - 2028

KESZTHELY

2024. február

- I. Bevezetés**
  - I.1. Idősügyi Tanács
  - I.2.A település általános bemutatása
    - I.2.A város legfontosabb kihívásai

- II. Keszthely Város lakosságának gazdasági, demográfiai helyzete**
  - II.1. Gazdasági háttér
  - II.2. Lakosságszám alakulása
    - 2.1. Demográfiai, népmozgalmai adatok
  - II.3. Korösszetétel
  - II.4. Öregedési index

- III. Szociális ellátórendszerre vonatkozó jogszabályi előírások**
  - III.1. Felnőtt védelmi szabályozás
    - 1.1. Alapellátás
    - 1.2. Szakosított ellátás
    - 1.3. Fogyatékosok, pszichiátriai és szenvedélybetegek ellátása
  - III.2. Finanszírozás
    - 2.1. Alapszolgáltatások
    - 2.2. Szakosított ellátások

- IV. A szolgáltatások helyzete Keszthelyen**

- V. Szociális alapellátások**
  - V.1. Egyesített Szociális Intézmény
  - V.2. Keszthely és Környéke Kistérségi Többcélú Társulás Szociális Szolgáltató Központ
  - V.3. Keszthelyi Család- és Gyermekjóléti Központ

- VI. Szakosított ellátás**
  - VI.1. Tartós bentlakást nyújtó ellátás – Idősek Otthona

- VII. Fogyatékkal élők ellátása**
  - VII.1. Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület Gondviselés Háza FNO Sorstárs Támogató szolgálat
  - VII. 2. Kolping Támogató Szolgálat

- VIII. Hajléktalanok ellátása, népkonyhai szolgáltatás**
  - VIII.1. Nappali intézményi ellátás
  - VIII.2. Utcai szociális munka
  - VIII.3. Népkonyhai szolgáltatás

- IX. Egyházi és civil szervezetek**
  - IX.1. Bethlen Gábor Nyugdíjas Klub
  - IX.2. Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület Önkéntes Csoportja
  - IX.3. Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület Gondviselés Háza
  - IX.4. Mozgássérültek Zala Vármegyei Egyesülete Keszthelyi Csoportja
  - IX.5. ÉFOÉSZ Zala Vármegyei Közhasznú Egyesület
  - IX.6. Karmelhegyi Boldogasszony Karitasz Keszthelyi Csoportja
  - IX.7. Magyar Vöröskereszt Zala Vármegyei Szervezete Keszthelyi Területi Szervezete
  - IX.8. Szív- és Érrendszeri Betegek Egyesülete

- X. Kulturális intézmények
X.1. Balatoni Múzeum
X.2. Goldmark Károly Művelődési Központ és Könyvtár
X.3. GKMKK Fejér György Városi Könyvtára
- XI. Egészségügyi szolgáltatások
XI.1. Keszthelyi Kórház Egészségfejlesztési Iroda
XI.2. Fészek a Lelki Egészségért Egyesület
- XII. Bűnmegelőzési feladatok
- XIII. Önkormányzati támogatások
XIII.1. Pénzbeli támogatások
XIII.2. Természetbeni támogatások
XIII.3. AKTÍV ARANYKOR programok
XIII.4. Gondosóra program
- XIV. Pályázati lehetőségek
- XV. Együttműködés
- XVI. Várható eredmények

I. Bevezetés

Keszthely Város Önkormányzata 2004. évben elkészített szociális tervezési koncepciójának célja volt, hogy meghatározza a városban működő szociális szolgáltatások fejlesztésének alapelveit, irányait, a fejlesztések ütemét és finanszírozási lehetőségeit, amelyeket a jogszabály alapján 2 évenkénti kötelező felülvizsgálat alapján aktualizál. E koncepció szerves részét képezi a város idős lakosságát ellátó szolgáltató rendszer bemutatása.

A társadalomnak olyan globális kihívásokkal – mint a világjárvány, a klímaváltozás, az idősök növekvő aránya a társadalomban és a népességfogyás - kell szembenézni, amelyek halaszthatatlan szemlélet- és gondolkodásmód-váltást követelnek mind a rendszer működése, mind pedig az egyének élettervezése szintjén. Több nemzetközi kutatás is foglalkozik az idősödő népesség problémájával. A társadalmak előregedése globális kérdéssé vált, különösen az úgynevezett fejlett ipari térségekben, országokban, köztük az Európai Unióban, Magyarországon is. Ezzel párhuzamosan jelentősen csökken a fiatal korosztályok aránya, az öregedési index egyre kedvezőtlenebbé válik. A megváltozott helyzet „kezelésére”, ismert nemzetközi szervezetek új időspolitikai célokat, fejlesztési szándékokat, deklarációkat, ajánlásokat fogalmaztak meg, amelyek az Országgyűlés által elfogadott a Idősügyi Nemzeti Stratégiáról szóló 81/2009.(X.2.) országgyűlési határozatban is megjelenik.

A demográfiai folyamatok ismeretében az új társadalmi problémák és a tovább élő régiók kezelése, enyhítése nem képzelhető el az egyre jelentősebb számú idősödő népesség aktív részvétele nélkül. Az idős korú humán erőforrás tudatos feltérképezése, a bennük rejlő lehetőségek sokrétű hasznosítása minden település közös érdeke. Társadalmi szerepvállalást elősegítő intézkedésként Keszthely város polgármestere kezdeményezésére Keszthely Város Önkormányzata Képviselő-testülete 54/2017.(III.30.) képviselő-testületi határozatával létrehozta a 15 főből álló Keszthely Város Idősügyi Tanácsát.

I.1. Idősügyi Tanács

I.1.1. A testület feladata:

- A Keszthelyen élő idős korúak, elsősorban nyugdíjasok és Keszthely Város Önkormányzata közötti folyamatos együttműködés megvalósítása.
- Az idős emberek számára az életkörülményeiket érintő intézkedésekkel összefüggő konzultációs, javaslattevési lehetőség biztosítása.
- Az idős korúakat érintő közérdekű kérdések, érdekvédelmi jellegű észrevételek összegyűjtése, megvitatása, szükség esetén intézkedés kezdeményezése.
- Állásfoglalás kialakításával, javaslat tételével segítséget nyújt Keszthely Város Önkormányzata Képviselő-testületének az idős korúak életminőségét és életkörülményeit közvetlenül érintő döntéseinek előkészítésében.
- Keszthely Város Önkormányzata Képviselő-testülete által meghozandó, idős korúakat közvetlenül érintő - elsősorban szociális tárgyú, valamint közszolgáltatásokra vonatkozó - rendelattervezetek véleményezése, javaslattevés.
- Az idős korosztály önszerveződésének támogatása.
- Kapcsolattartás más idősügyi tanácsokkal, egyházi és civil, valamint határon túli idősügyi szervezetekkel.
- Munkájáról évente jelentést készít Keszthely Város Önkormányzata Képviselő-testülete felé.

A fentiekből látható, hogy az idősügy nem pusztán szociális-, vagy egészségügyi kérdés, hanem egy komplex szemléletmód része, melynek keretében az önkormányzat magukkal az idős emberekkel együttműködve, az érintett generáció életének minden területére kiterjedően kívánja az „idősbarát” környezetet megteremteni.

Az önkormányzat e tevékenységét 2023. novemberében a Zala Vármegyei Idősügyi Tanács „Az év Zalai Idősbarát Önkormányzata” díj odaítélésével ismerte el.

A díj elnyerését követően fogalmazódott meg egy önálló idősügyi koncepció megalkotása, amely tartalmazza mindazon tevékenységeket, amelyek a múltban az idősek támogatását szolgálták és szolgálják a jövőben is, illetve megfogalmaz új feladatokat, lehetőségeket, amivel az aktív idős kor pozitív képe jelenik meg. Segíti a munka világából kikerülő személy alkalmazkodását a megváltozott körülményekhez, illetve új perspektívát nyújt a már hosszabb ideje nyugállományban lévőknek is, a közösségi és társas kapcsolatok kialakításában, ismételt megélésében.

- Nagyobb hangsúly kerül az információ átadásra az idősödéssel járó változásokról. Elengedhetetlen a média hangsúlyosabb bevonása a tudatformálásba, az idősekhez való viszonyulás tekintetében (előítéletek, sztereotípiák megváltoztatása).
- Preventív szemlélet gyakorlati megvalósulása, az egészségtudatos magatartás fontosságának megértetése és elfogadtatása.
- Szemléletformálás, a pozitív idősödés életérzés terjesztése, az idős emberekhez való pozitív hozzáállás fontosságának hangsúlyozása, az idős emberek tapasztalatainak, tudásának felhasználása, véleményük figyelembevétele.
- Az életkor és az azzal járó változások elfogadása, adekvát életmód kialakítása, az időskori egészségtudatosság növelése. Ide sorolható a mentális egészséget elősegítő stratégiák támogatása, értelmes tevékenységekben való részvétel lehetőségének biztosítása, a személyes kapcsolatok erősítése, fizikai egészség, testmozgás, étrend, megfelelő jövedelmi viszonyok fenntartása, diszkriminációmentes társadalmi környezet kialakítása.
- Digitális esélyegyenlőség feltételeinek kialakítása, az informatikai kultúra fejlesztése, a hozzáférés javítása. Ezzel összefüggésben az e-közigazgatás lehetőségének népszerűsítése, az élethosszig tartó tanulás népszerűsítése.
- Közszolgáltatásoknak az idősek szükségleteihez való folyamatos hozzáigazítása.
- Generációk közti távolság csökkentése.
- Önellátási képesség csökkenéséből adódó hátrányok mérséklése szociális és egészségügyi szolgáltatások révén. A rehabilitációs szemlélet mellett a preventív gondolkodás gyakorlati megvalósulásának elősegítése, a betegségek korai felismerése, a jelentkező szükségletek pontos ismerete és az azoknak megfelelő szolgáltatás elemek felkínálása.

Cél, hogy Keszthely városában olyan egészségügyi, szociális és kulturális szolgáltató rendszer alakuljon ki, mely összehangoltan működik, és amely teljes mértékben lefedi az idős korosztály szükségleteit.

I.2. A település általános bemutatása

A Balaton fővárosa 18563 fő lakosú település a Balaton északnyugati sarkában. Hagyományokban gazdag kulturális és oktatási központ, egyetemi város. Hangulatos, patinás városképe, műemlékei, múzeumai, kulturális rendezvényei révén a Balaton-part

egyik leglátogatottabb helysége. 1403-tól az oklevelek oppidumnak, vagyis mezővárosnak nevezik Keszthelyt. 1739-től a Festetics családé lett Keszthely, amely hatalmas birtokai központjává tette a várost. A család legnevezetesebb személyisége gróf Festetics György, aki megalapította a Georgikont, Európa első mezőgazdasági felsőfokú intézményét, a Helikoni Ünnepségek révén pedig a Dunántúl szellemi központjává tette Keszthelyt.

A XIX. század végétől vált jelentőssé az idegenforgalom a városban, amely máig meghatározó. Szállodái, panziói, kempingjei a legkülönbözőbb igényeket képesek kielégíteni, múzeumi, intézményei érdekes kiállításokkal, gazdag kulturális programokkal várják az ide látogatókat.

A nyári szezonban fellépő néptáncegyüttesek, színházi előadások és komolyzenei programok sok érdeklődőt vonzanak. Kétévente a Helikoni Ünnepségek tovább színesítik a palettát. Számos – immár hagyományos – rendezvény várja a város lakosságát, illetve az itt tartózkodó turistákat is, a Sétáló utca adta lehetőségeket is kihasználva.

A Festetics Kastélyban az elmúlt években – mind az épületegyüttes, mind pedig a park tekintetében – pályázati források igénybevételeivel jelentős felújítások történtek. A komolyzenei programok, kamarazenekari koncertek, zenei kurzusok nemzetközi hírűek és nagyon sok látogatót vonzanak.

Kiterjedt intézményrendszer szolgálja a város kulturális, művelődési, szociális és sport céljait.

I.2.1. A város legfontosabb kihívásai az idősök tekintetében

- elszegényedés
- elmagányosodás
- lakhatási igények változása
- a lakosság egészségi és mentális állapota
- generációk elszakadása – támasznélküliség – fiatalok elvándorlása, az idősök helyben maradása
- közösségi pszichiátriai gondozás igényének növekedése

II. Keszthely város lakosságának szociális helyzete

II.1. Gazdasági háttér

Keszthely, mint a Balaton fővárosa, kedvező közlekedés-földrajzi, turisztikai feltételekkel rendelkező város a Balaton északnyugati sarkában. Történeti fejlődéséből turisztikai, kereskedővárosi múltat és kismértékű iparosítást örökölt. A rendszerváltás után sorra veszítette el becses kiváltságait, ipara fokozatosan leépült, vasúti közlekedésben betöltött szerepét lefokozták, egyetemünk önállóságát elvesztette, evvel szemben megélenkült idegenforgalmi, kulturális és bevásárlóközponti jellege. Önkormányzati és pályázati forrásból az ipari park kialakításával a munkahelyek száma emelkedett, a jelentős építőipari beruházás, szálloda építés, felújítás pozitív gazdaságélénkítő hatást gyakorol a város gazdasági fejlődésére, valamint az idegenforgalmára, ami kulcsfontosságú tényező a település demográfiai problémáinak megoldása érdekében.

II.2. Lakosságszám alakulása

Keszthely lakosságszáma az elmúlt 5 év adatai alapján:

1. sz. táblázat

Év	Lakosságszám
2018.	19.334 fő
2019.	19.116 fő
2020.	18.979 fő
2021.	18.764 fő
2022.	18.563 fő

Forrás: TEIR

A táblázat alapján megállapítható, hogy az elmúlt öt évben a lakosság létszáma tendenciaszerű csökkenést mutat, ami nem változott az elmúlt évekhez képest.

II.2.1. Demográfiai, népmozgalmi adatok

Születési, halálozási, valamint a be- és kiköltözési adatok:

2. sz. táblázat

Év	Lakóhellyel rendelkezők az év elején	Születés (fő)	Beköltözés ezerlék	Természetes szaporodás, fogyás (ezrelék)
2018.	19334	110	3,05	-8,33
2019.	19116	113	0,62	-7,9
2020.	18979	120	-0,52	-8,1
2021.	18764	128	-5,81	-8,19
2022.	18563	118	-6,8	-8,68

Forrás: KSH, TEIR

Az adatok alapján a természetes szaporodás és fogyás indexe folyamatosan emelkedő negatív tendenciát mutat.

II.3. Korösszetétel

Keszthely város korösszetétele az elmúlt 5 év távlatában:

3. sz. táblázat

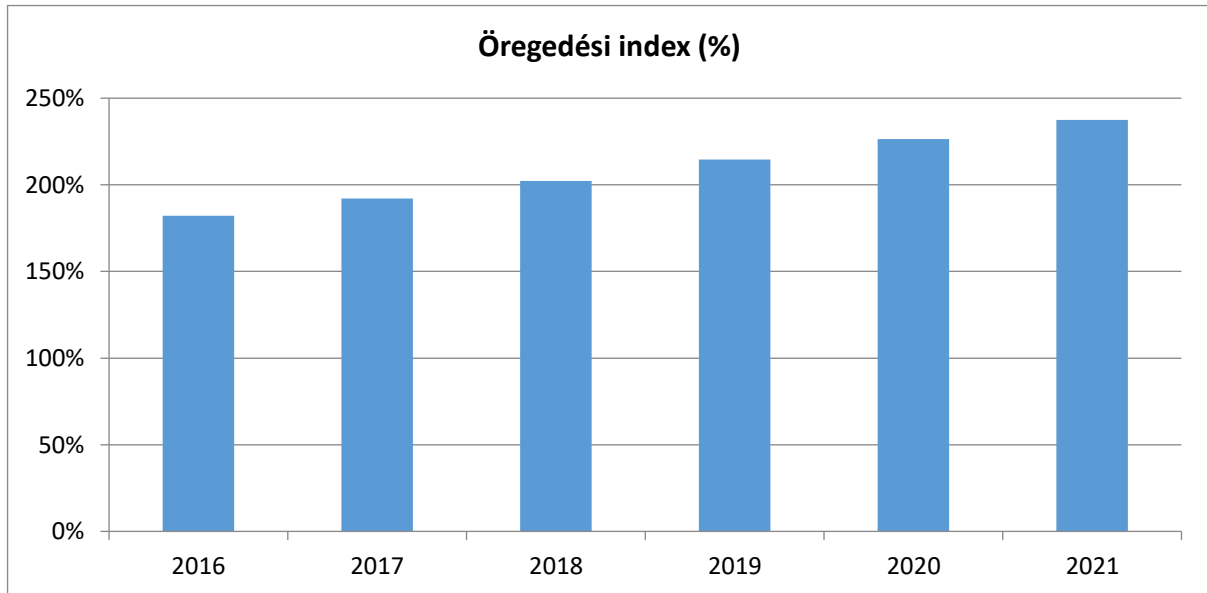
Év	0-18 év	19-59 év	60-79 év	80 év felett
2018.	2.902	10.218	5.201	1.013
2019.	2.818	10.011	5.233	1.054
2020.	2.809	9.835	5.262	1.073
2021.	2.794	9.618	5.257	1.095
2022.	2.742	9.247	5.418	1.156

Forrás: KSH

A lakosság aránya a 0-18 éves korosztályban rendkívül alacsony, egyre csökkenő számot jelez, a 60 év felettek száma a lakosság körülbelül egyharmad részét teszi ki. A számadatokból kitűnik, hogy a 60 év felettek aránya emelkedik. Megállapítható, hogy a város lakossága fokozatosan öregszik.

II. 4. Öregedési index:

4.sz.táblázat

Forrás: TEIR

Az öregedési index folyamatos emelkedése az elöregedő társadalom fő jellemzője.

III. Szociális ellátórendszerre vonatkozó jogszabályi előírások

III.1. Felnőtt védelmi szabályozás

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szoc.tv.) IV. fejezete, valamint Keszthely Város Önkormányzata Képviselő-testülete a szociális ellátások helyi rendszeréről szóló 6/2015.(II.26.) önkormányzati rendelete (továbbiakban: helyi szociális rendelet) alapján történik a város alap- és szakosított ellátásának biztosítása.

A Szoc.tv. 86. §-a értelmében az a települési önkormányzat, ahol 10.000-nél több állandó lakos él, a személyes gondoskodás keretében köteles saját területén megszervezni az alap és nappali ellátást nyújtó szolgáltatásokat.

A Szoc.tv. és a helyi szociális rendelet alapján a szociális szolgáltatások típusait, valamint a város szociális gondoskodást nyújtó ellátórendszerét, ellátási formáit a 5. – 5/b. sz. táblázat mutatja, mely tájékoztatást ad arról is, hogy:

- melyek a kötelező és jelenleg is biztosított szolgáltatások
- nem kötelező szolgáltatások
- a feladatellátások megvalósításának törvény által előírt határideje intézmények infrastruktúrájának fejlesztése

III.1.1 Alapellátások

5. sz. táblázat

Szolgáltatás megnevezése	Feladatot ellátó intézmény	Feladat ellátásának módja	Működési engedély határideje	Feladat ellátás
Utcai szociális munka	Szent Erzsébet JA ZM. Vöröskereszt	Megállapodás alapján	Határozatlan	Nem kötelező
Étkezés	Egyesített Szociális Intézmény	Önkormányzati	Határozatlan	Kötelező

Házi segítségnyújtás jelzőrendszeres házi segítségnyújtás	SZSZK**	Kistérségi*	Határozatlan	Kötelező
Családsegítés	Keszthelyi CSGYK	Önkormányzati	Határozatlan	Kötelező
Támogató szolgálat	MMSZ Gondviselés Háza	MMSZ Gondviselés Háza feladat ell.szerz.	Határozatlan	Kötelező
	Kolping Oktatási és Szociális Intézményfenntartó Szervezet	Keszthelyi Kolping feladatellátási szerződéssel Keszthelyi, Hévízi, Fonyódi kistérség	2025. 12. 31.	Kötelező

*Keszthely és Környéke Kistérségi Többcélú Társulás

** Keszthely és Környéke Kistérségi Többcélú Társulás Szociális Szolgáltató Központ (továbbiakban: SZSZK)

5/b. sz. táblázat

Szolgáltatás megnevezése	Feladatot ellátó intézmény	Feladat ellátás módja	Működési engedély határideje	Feladat ellátás
Nappali ellátást biztosító intézmény idősek részére	Egyesített Szociális Intézmény	Önkormányzati	Határozatlan	Kötelező
Fogyatékosok nappali intézménye	MMSZ * Fogyatékosok Nappali Int.	MMSZ* feladat ellátási szerződéssel	2038. dec. 31.	Kötelező
Nappali melegedő	Szent Erzsébet Jótékonyági Alapítvány	Alapítványi feladat ellátási szerződéssel	Határozatlan	Kötelező

*Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület

III.1.2. Szakosított ellátás

6. sz. táblázat

Szolgáltatás megnevezése	Feladatot ellátó intézmény	Feladat ellátás módja	Működési engedély határideje	Feladat ellátás
Idősek otthona	Egyesített Szociális Intézmény	Önkormányzati	Határozatlan	Nem kötelező

III.1.3. Fogyatékkal élők, pszichiátriai és szenvedélybetegek ellátása

A Szoc.tv. 65/F. §-a alapján az idősek ellátása mellett a pszichiátriai- és szenvedélybetegek nappali ellátását a városnak biztosítani kell, kötelezően ellátandó feladata, mely csak részben megoldott.

A fogyatékkal élők ellátását 2008. december 31-től a Magyar Máltai Szeretetszolgálat feladatellátási szerződéssel biztosítja.

A pszichiátriai- és szenvedélybetegek gondozását a képviselő-testület az Egyesített Szociális Intézmény feladatkörébe utalta úgy, hogy ezen szolgáltatást az idősek klubja keretén belül kell biztosítani.

III.3. Finanszírozás

III.3.1. Alapszolgáltatások

Keszthely Város Önkormányzata 2007. január 1. napjától társulást hozott létre (Zalaapáti, Esztergályhorváti, Gétye, Bókaháza és Keszthely) a házi segítségnyújtás és jelzőrendszeres házi segítségnyújtás feladatának ellátására a Keszthely és Környéke Kistérségi Társulás Szociális Szolgáltató Központ működtetésével.

A házi segítségnyújtás keretén belül a célzottabb segítségnyújtás érdekében két altípusba rendeződik a szolgáltatás, a végezhető tevékenységek vonatkozásában: szociális segítség (amely a szakképzettséget nem igénylő feladatokat foglalja magában), valamint személyi gondozás (a szakképzettséget igénylő gondozási, ápolási feladatokra terjed ki, kizárólag szakképzett gondozók bevonásával.)

A társulásban ellátott feladatok finanszírozása állami és társulási kiegészítő támogatásból, az önkormányzatok szolgáltatási igény arányában megosztott támogatásából, valamint az igénybevevők által fizetett térítési díjak bevételeiből történik.

Az étkeztetés és a nappali ellátás működtetésére a központi költségvetésben meghatározott finanszírozás, az ellátottak által fizetett térítési díj és az önkormányzati hozzájárulás biztosít megfelelő forrást.

A hajléktalanok nappali ellátása térítésmentes szolgáltatás, amelynek finanszírozása a központi költségvetés által meghatározott részből, önkormányzati forrásból, illetve alapítványi hozzájárulásból tevődik össze.

III.3.2. Szakosított ellátások

A tartós bentlakást biztosító szakosított ellátás (idősek otthona) finanszírozása szintén három részből tevődik össze: a központi költségvetés feladatfinanszírozási támogatásból, az ellátottak által fizetett térítési díjből és az önkormányzat által biztosított forrásból.

A Szoc.tv. 117/C. § (1) bekezdése 2015. január 1-től történt változása szerint a tartós bentlakásos intézmény esetén a fenntartó meghatározhatja azokat a férőhelyeket, amelyek betöltése esetén belépési hozzájárulást kell fizetni. A belépési hozzájárulás legmagasabb összege nyolcmillió forint. A belépési hozzájárulást a fenntartó kizárólag a szociális intézmény működtetésére, fejlesztésére fordíthatja.

Belépési hozzájárulást természetesen azokra a férőhelyekre lehetne megállapítani, amelyek egyágyas, fürdőszobával ellátott szobák, amennyiben az intézmény alkalmas lenne az emelt szintű ellátásra.

IV. Szolgáltatások helyzete Keszthelyen

A szociális intézmények működésének alapelvei:

- igazodjon a lakosság szükségleteihez
- vállaljon jelentős szerepet a rászorulóknak szociális helyzetének javításán, egészségük megőrzése érdekében
- hozzáférhető legyen az adott területen minden rászoruló számára és közvetlen létszükségleti feladatot lásson el
- az állampolgárok a saját megszokott környezetükben maradhassanak életük végéig a szolgáltatások magas szintű biztosítása mellett.

Az idős kor minden negyedik állampolgárt és minden második családot közvetlenül is érint. A családokat rendkívül nehéz helyzet elé állítja az idős hozzátartozójuk gondozása, amikor ők önmagukat egyedül ellátni már nem képesek. Ezért olyan korszerű intézményhálózatot kell biztosítani a városban, ahol a nap 24 órájában bárki segítséget kaphat, mivel a legalapvetőbb emberi jog az, hogy az idős, rokkant, beteg ember is a lehető legtovább maradjon megszokott környezetében ott, ahol a kialakult szokásrendszere segíti a mindennapi életében, ott, ahol még a legtöbb emberi kapcsolatot tudja fenntartani, és ott, ahol joga van méltósággal meghalni.

Keszthely város szociális intézményhálózata és szociális szolgáltatásai – mely elsősorban a felnőtt védelmi szociális ellátást szolgálja – 1962-2016. között kerültek kialakításra az Egyesített Szociális Intézmény létrehozásával.

1962. Idősek Klubja Keszthely, Georgikon u. 3.

1971. Házi segítségnyújtás bevezetése

1986. Idősek Gondozóháza Keszthely, Georgikon u. 3.

1988. Idősek Otthona Keszthely, Kossuth L. u. 73.

1998. Családsegítő és Gyermejjóléti Szolgálat létrehozása

2001. Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás bevezetése

2006. Szociális információs szolgáltatás bevezetése,

Közösségi ellátások megszervezése pszichiátriai és szenvedélybetegek részére

2006. Támogató Szolgálat beindítása kistérségi települések bevonásával

2007. Gyermejjóléti és Családsegítő Intézményfenntartó Társulás létrehozása

2008. Szociális Szolgáltató Központ megalapítása
2016. Család- és Gyermekjóléti Központ létrehozása

Keszthely Város Önkormányzata, mint fenntartó, illetve a Keszthely és Környéke Kistérségi Többcélú Társulás által fenntartott Szociális Szolgáltató Központon keresztül biztosítja az Szocvtv. által előírt kötelező szociális alap és szakosított ellátásokat. Emellett önként vállalt feladatként működteti az idősek otthonát.

V. Szociális alapellátások

V.1. Egyesített Szociális Intézmény

V.1.1. Étkeztetés keretében napi egyszeri meleg ebéd biztosítása, az év minden napján, házhozszállítással, helyben fogyasztással, elvitellel. Az ebédet a Gazdasági Ellátó Szervezet konyhája készíti, melyet az intézményi autókkal szállítanak az intézmény székhelyére, majd onnan kiadagolva az ellátottak részére. Hétköznap közel 90 ebéd, hétvégén, és ünnepnap 40-50 ebéd kerül kiszállításra idős ellátottak részére. A környező települések közül Keszthelyen biztosított hétvégén és ünnepnap is az étkeztetés.

V.1.2. Idősek nappali intézménye, az intézmény székhelyén működik, szakmailag egységben az étkeztetéssel és az idősek otthonával. A szolgáltatásokat keszthelyi idősek minimális térítésért vehetik igénybe. Az ellátottak részére biztosított a tisztálkodás, ruházat mosása, ügyintézésben való segítségnyújtás, szükség esetén egészségügyi ellátás (gyógyszerek adagolása, időpontkérés, vizsgálatra szállítás, kíséret biztosítása stb.), valamint a közösségi és kulturális programokon való részvétel. Az ellátottak szociális étkeztetés keretében ebédet igényelhetnek.

A szolgáltatást igénybe vevők száma:

7. sz. táblázat

	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.
Szociális étkezés	77	85	76	101	101
Idősek Klubja	15	16	15	14	16

V.1.3. Az intézmény **ingyenes szolgáltatásai** közé tartozik az információnyújtás az idősek szállító szolgálata, és a javító szolgálat.

V.1.4. Az **információs szolgáltatás** a hét minden napján elérhető, speciális esetekben – időpontfoglalás, ügyintézés, nyomtatványkérés és kitöltés, szociális támogatásokról és intézményekről való tájékoztatás stb. - munkanapokon 8 és 15 óra között.

V.1.5. Keszthelyen élő idős emberek részére ingyenesen igénybe vehető az **Idősek Szállító Szolgálata**, amellyel biztonságosan és időben eljuthatnak az egészségügyi alapellátási intézetbe vagy a keszthelyi kórházba. A sírkertlátogatás is gondot okoz számukra, ezért az intézmény a Szent Mihály temetőhöz is biztosítja a kijutást. Célunk ezzel a szolgáltatással megkönnyíteni az idős emberek városi közlekedését, tehermentesíteni a családokat. A szolgáltatás biztosításához szükséges gépjármű és fenntartási költségei pályázati és költségvetési forrásból biztosítottak.

V.1.6. „**Házmester**” **javító szolgálat** működése során, a városban élő idős emberek és rászoruló családok részére saját otthonukban biztosítja kisebb háztartási gépek javítását, víz-

és villanyszerelési munkák elvégzését, illetve a helyszínen nem javítható eszközök szakszervizbe, műhelybe való elszállítását. Szükség esetén, a kisebb házkörűli munkák elvégzésében is segítséget nyújt. A szolgáltatás térítésmentesen vehető igénybe. Nincs kiszállási és javítási költség, az igénylőnek csak az esetleges anyagköltséget kell megfizetni.

V.2. Keszthely és Környéke Kistérségi Többcélú Társulás Szociális Szolgáltató Központ

Az intézmény az egyedi igényekhez igazított, komplex és rugalmas életminőséget javító, illetve fenntartó szolgáltatásokat nyújt, előtérbe helyezve a szociális biztonság megteremtését.

Fő feladata: az ellátottak saját otthonában történő gondozás, egyének, családok segítése, helyzetük javítása.

Munkavégzésük elengedhetetlen része a szoros és kölcsönös **együttműködés** társintézményekkel, elsősorban:

- települési önkormányzat
- egészségügyi ellátók (házi orvosok, a keszthelyi, a zalaegerszegi Szent Rafael, és a nagykanizsai Kanizsai Dorottya Kórház)
- otthonápolási és hospice szolgálat
- a térségben működő pszichiátriai és idősothonok – különösen a Keszthelyi Egyesített Szociális Intézmény
- Zala Vármegyei Kormányhivatal Keszthelyi Járási Hivatal Hatósági és Gyámügyi Osztály
- Rendőrség munkatársai
- védőnői szolgálat
- köznevelési intézmények
- Család- és Gyermekjóléti Központ
- Zala Vármegyei Vöröskereszt Keszthelyi Szervezete
- Magyar Máltai Szeretetszolgálat Gondviselés Háza
- Karmelhegyi Boldogasszony Karitas
- Kolping Támogató Szolgálat.

V.2.1. Házi segítségnyújtás az igénybe vevő önálló életvitelének fenntartását – szükségleteinek megfelelően – lakásán, lakókörnyezetében biztosított. Fizikai, mentális, szociális szükségleteik saját környezetben, életkornak, élethelyzetnek és egészségi állapotnak megfelelően, meglévő képességeik fenntartásával, felhasználásával, fejlesztésével segíti az igénybe vevők mindennapjait.

A szolgáltatásnyújtás keretében szociális segítséget vagy – a szociális segítség tevékenységeit is magába foglaló – személyi gondozást nyújt.

V.2.1.1. Szociális segítség körében:

- takarítás a lakás életvitelszerűen használt helyiségeiben (hálószobában, fürdőszobában, konyhában és illemhelyiségben),
- mosás,
- vasalás,
- bevásárlás a személyes szükséglet mértékében,
- gyógyszer kiváltás,
- segítségnyújtás ételkészítésben és az étkezés előkészítésében,
- mosogatás,

- ruhajavítás,
- közkútról, fűrtkútról vízfordás,
- tüzelő behordása,
- télen hó eltakarítás és síkosság mentesítés a lakás bejárata előtt,
- kísérés,
- segítségnyújtás vészhelyzet kialakulásának megelőzésében, elhárításában,
- bentlakásos szociális intézménybe történő beköltözés segítése.

V.2.1.2. Személyi gondozás keretében:

- információnyújtás, tanácsadás,
- mentális támogatás,
- családdal, ismerősökkel való kapcsolattartás segítése,
- az egészségmegőrzésére irányuló aktív szabadidős tevékenységben való közreműködés,
- ügyintézés az ellátott érdekeinek védelmében,
- mosdatás,
- fürdetés,
- öltöztetés,
- ágyazás, ágyneműcsere,
- inkontinens beteg ellátása,
- testfelület tisztítása, kezelése,
- haj, arcszőrzet ápolás,
- száj, fog és protézis ápolása,
- körömápolás,
- bőrápolás,
- folyadékpótlás,
- étkeztetés,
- mozgatás ágyban, decubitus megelőzés,
- felületi sebkezelés,
- sztómazsák cseréje,
- gyógyszer adagolása, gyógyszerelés monitorozása,
- vérnyomás és vércukor mérése,
- hely- és helyzetváltoztatás segítése lakáson belül és kívül,
- kényelmi és gyógyászati segédeszközök beszerzésében való közreműködés, kényelmi és gyógyászati segédeszközök használatának betanítása, karbantartásában való segítségnyújtás,
- a házi orvos írásos rendelésén alapuló terápia követése.

Az igénybevétel önkéntes, a rászoruló szóban és írásban is kérheti a segítséget. E mellett jelzéssel élhet bármely hozzátartozó vagy polgár, aki környezetében rászoruló személyt észlel.

V.2.2. Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás

Szociálisan és/vagy egészségi állapota miatt rászoruló idős, vagy beteg emberek részére nyújt biztonságot, megfelelő ellátást.

Betegség miatt, vagy idős korban jelentkező mentális, szociális, egészségügyi jellegű problémákból fakadó krízishelyzetek elhárítása, az önálló és biztonságos életvitel lehető legnagyobb mértékű elősegítése.

Az ellátott személy segélyhívása esetén jelzőrendszeres házi segítségnyújtás keretén belül biztosított:

- az ügyeletes gondozó helyszínen történő haladéktalan megjelenése,
- segélyhívás okául szolgáló probléma megoldása érdekében tett azonnali intézkedés megtétele,
- szükség esetén további egészségügyi és szociális alapellátás kezdeményezése.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás folyamatos, 0-24 órás készenléti rendszerben működik, az ügyeletes gondozók riasztás esetén azonnal intézkednek.

Az ellátási forma szolgáltatója az S.O.S Központ Kft, biztosítja az eszközöket és az eszközök működéséhez szükséges technikai feltételeket.

A segélyhívó készülék jellemzői:

- GPRS/GSM rendszer alapú (mint a mobiltelefonok), így bárhol – kül- és beltéren egyaránt – használható, pontos helymeghatározásra képes
- kétirányú kommunikációra képes, a hozzátartozó is kapcsolatba léphet az ellátottal
- SOS gomb megnyomásával azonnali jelzés érkezik a diszpécserközpontba
- elesés érzékelője segítségével a készülék érzékeli a zuhanást, a hirtelen sebességváltozást és automatikusan riasztást küld a központba
- csuklón, vagy nyakba akasztva viselhető

Keszthelyen házi gondozást és jelzőrendszeres házi segítségnyújtást a 65 év feletti, illetve tartós betegek vehetik igénybe. Mindkét szolgáltatás **térítési díj** ellenében biztosított. A személyi térítési díjak jövedelemvizsgálatot követően egyénileg kerülnek megállapításra a hatályos jogszabályok és a fenntartó rendelete alapján.

A szolgáltatást igénybe vevők száma:

8. sz. táblázat

Kistérségi feladatellátás					
Szolgáltatás	2019	2020	2021	2022	2023
Házi segítségnyújtás	101	94	103	95	101
Jelzőrendszeres házi gondozás	54	52	61	75	58

A házi segítségnyújtás igénybevétele mellett szükség lenne kisebb házkörűli munkák elvégzésére (pl.: gereblyezés, fűnyírás, locsolás stb.), illetve hosszabb időt igénylő takarítási feladatok végzésére is. Jelenlegi helyzetben azonban erre szolgálatnak nincs kapacitása.

V.2.3. Adományt - ruhát, pelenkát, gyógyászati segédeszközöket, tartós élelmiszert - rendszeresen fogad, átad, és közvetít az intézmény a szervezetek, magánszemélyek segítségével.

Lehetőség nagyobb mennyiségű adomány tárolására nincs, de a beérkezett felajánlásokat továbbítják a gondozottak részére.

V.3. Keszthelyi Család- és Gyermejkölési Központ

A Család- és Gyermejkölési Szolgálat 2016. január 1-étől a Kisfaludy S. u. 2. szám alatt található. Elsősorban a gyermekek védelmére fókuszál az intézmény, de szükség esetén az idősek részére is végez támogató tevékenységet, illetve résztvevője a városi programoknak.

V.3.1. Az intézmény ellátási, működési területe a **Központ** tekintetében a keszthelyi járás települései, a Szolgálat tekintetében Keszthely város közigazgatási területe.

Az intézmény Központ szakmai egysége biztosítja a hatósági intézkedésekhez kapcsolódó, kötelező igénybevétellel járó szolgáltatásokat (utcai szociális munka, kórházi szociális munka, kapcsolattartási ügyelet, készenléti szolgálat), továbbá a jogszabály által kötelező feladatként meghatározott pszichológiai, mentálhigiénés tanácsadást, jogi tanácsadást, családterápiát, mediációt.

V.3.2. Az intézmény „**Szolgálat**” szakmai egysége biztosítja a családsegítést, az önkéntesen igénybe vehető alapellátást, valamint a prevenciós programokat.

A Szolgálat a feladatait tájékoztatás nyújtásával, szociális segítőmunkával, valamint más személy, illetve szervezet által nyújtott szolgáltatások, ellátások közvetítésével látja el. A családok segítése érdekében veszélyeztetettséget és krízishelyzetet észlelő jelzőrendszert működtet. A kapott jelzés alapján feltérképezi az ellátási területén élő szociális és mentálhigiénés problémákkal küzdő személyek, családok körét, és személyesen felkeresve tájékoztatja őket a családsegítés céljáról, tartalmáról. Szociális, életvezetési, mentálhigiénés tanácsadást végez, továbbá közösségépítő, egyéni és csoportos készségfejlesztő programokat szervez.

Jellemző problématerületek:

- Anyagi, egzisztenciális nehézségek, megélhetési problémák
- Kapcsolati, mentálhigiénés problémák
- Gyászfeldolgozás
- Családon belüli konfliktusok, családon belüli erőszak
- Szenvedélybetegség, alkoholproblémák

A Keszthelyi Család- és Gyermejköléti Központ együttműködve a keszthelyi társszervekkel és civil egyesületekkel idős segítő programot hirdet – 2024 márciustól – Keszthelyen és környékén élő idősök számára.

A program célja, hogy a szociális kompetenciafejlesztés érdekében résztvevőközpontú interaktív foglalkozások során fejlessze az egyén önismeretét, empátia-tolerancia képességét, kommunikációját.

A program során a tudásátadás csoportos foglalkozások keretében zajlik. Védett környezetben lehet kipróbálni és alkalmazni a tanultakat. A foglalkozások témái: korosztályok közötti kommunikáció, stresszkezelés, konfliktuskezelés, gyász – magány, internethasználat, bűnmegelőzési előadás, áldozatsegítés, egészséges életmód, jelzőrendszer használata, ellátási lehetőségek.

A foglalkozástervezetek fókuszában az átadott ismeretek azonnali hatékony alkalmazhatósága áll. A cél, hogy a résztvevők a mindennapi életük folyamán felismerjék és kezelni tudják azokat a nehéz és komoly stresszel járó élethelyzeteket, amelyek érik és érhetik őket. A megismert technikák lehetőséget adnak arra, hogy később a kortásaikkal – és más korosztályokkal is – hatékonyan tudjanak kommunikálni és csoportban együttműködni. Képessé váljanak arra, hogy a barátaiknak/barátnőiknek kortársként segítséget nyújtsanak a mindennapok során.

A program előadói intézmények közti együttműködés keretében biztosítottak. A helyben felhalmozott ismeretet és tudást kívánják felhasználni, átadni, valamint – alkalmanként – vendégelőadókkal szélesíteni a látókört és máshol már működő jó gyakorlatokat „meghonosítani”. Így is erősítve a keszthelyi idős lakosság társadalmi aktivitását.

A program csatlakozik az Egry József Ált. Iskola 2024. június 19-én tartandó Generációk napja programjához, ahol gyermekek, szülők, nagyszülők számára kínálnak majd érdekes és hasznos, foglalkozásokat.

A Keszthelyen működő idősekkel foglalkozó szervezetekkel együttműködve, erősíteni lehet a – kortárs segítők bevonásával – az önkéntességi aktivitást. Hosszútávú tervek között szerepel annak a lehetősége, hogy nemzetközi önkéntességi program keretében külföldön is megmutathassák magunkat a keszthelyi idősek.

2024. áprilisától induló időügyi jelzőrendszeri protokollal és tájékoztató offline eszközökkel – plakátok, szórólapok – kívánják elérni a segítségre szoruló szépkorúakat, így az inaktívakat is integrálni a közösségi életbe.

VI. Szakosított ellátás

VI.1. Tartós bentlakást nyújtó ellátás - Idősek Otthona

Az **idősek otthona** tartós elhelyezést biztosító intézmény, mely az egészségügyi, ápolási, gondozási feladatok mellett egyéb tevékenységeket is végez, úgy mint közösségi, kulturális programok, hitélet gyakorlásának biztosítása, ruházat mosása, szakrendelésekre szállítás, bevásárlás, szociális ügyek intézése, érdekvédelem. Az intézmény 70 férőhelyen látja el az időseket 1-4 ágyas szobákban.

Az **Egyesített Szociális Intézmény Csók István utcai székhelyén** az elmúlt években számos olyan rendezvényt, fejlesztést valósítottunk meg, amelyek egyaránt szolgálták az intézmény szolgáltatásait igénybe vevőket, illetve a Keszthelyen élő idősek embereket.

2023-ban az Egészségfejlesztési Iroda munkatársa zeneterápiás foglalkozást, illetve Kiss Tamás karnagy úr negyedévente zenetörténeti előadásokat tart. Hagyományosan évente Családi nap kerül megszervezésre, ahol zenés vacsora keretében vendégül látják az idős lakók családtagjait, barátait. Az éves eseménynaptárban szerepelnek zenés, táncos programok – farsang, idősek napja, mindenki névnapja, karácsony –, emellett a nyári időszakban rendszeresen a közös séták a Balaton partra, a belvárosba (kastély, múzeumok), illetve a városi rendezvényekre.

A szolgáltatást igénybe vevők száma:

9. sz. táblázat

	Engedélyezett férőhelyek száma (tárgyév dec. 31-én)	Ellátásban részesülők száma (tárgyév dec. 31-én)	Ellátást kérők száma	Ellátásba vettek száma	Várakozók száma (tárgyév dec. 31-én)
2019.	70	68	54	30	67
2020.	70	58	36	26	49
2021.	70	70	47	45	59
2022.	70	67	64	31	60
2023.	70	70	57	20	81

Tekintve, hogy a város része a Zala vármegyei ellátórendszernek, figyelemmel kellett kísérni a megyei intézményi struktúra alakulását is.

Az önkormányzat elsődleges célja a jelenleg működő rendszer biztosítása az ellátottak érdekében az igényeknek megfelelően.

Mint az előző táblázat is mutatják, a bentlakásos elhelyezést nyújtó szolgáltatás iránt jelentős mértékben megnövekedett az igény.

Ennek oka, hogy Keszthely is az előregedő városok közé tartozik. Lakosságának korcsoportos összetétele is azt mutatja, hogy látványosan nő a nyugdíjkorhatárt betöltötték

száma. Sok idős él egyedül, magányosan és az idő múlásával egyre nagyobb mértékben és módon kell segíteni őket abban, hogy viszonylagos függetlenségüket megőrizzék.

A lakosság összetételében jelentős azon időskorúak aránya, akiknek:

- családtagjaik elvesztése miatt nő az elmagányosodásuk, nő az izolálódásuk,
- fizikai és szellemi teljesítőképességük csökkenése miatt egyre inkább rászorulnak mások segítségére,
- egyrészük létminimum alatt él,
- számos krónikus betegséggel küszködnek,
- folyamatos ellátásra, ápolásra lenne szükségük, de otthonukban akarnak élni,
- bentlakásos intézményi ellátásban részesülnek, mert az otthoni ápolásuk már nem megoldható, egyedülálló vagy családjuk nem tudja vállalni az ellátásukat.

A városnak fel kell készülni arra, hogy az időskorú lakosság számának növekedésével növekszik a gondozás iránti igény, a jelenlegi intézményhálózattal a növekvő igényeket kielégíteni nem lehet, azonban a Keszthelyi Kórháztól átvett épületrész felújításával további 10 férőhely kialakítására nyílik lehetőség a közeljövőben.

VII. Fogyatékkal élők ellátása

Speciális feladatok terén napjainkban egyre sürgetőbbé vált a súlyos és halmozottan fogyatékosok foglalkoztatása, rehabilitációja, gondozása. Keszthely körzetében jelentős számú halmozottan sérült, illetve súlyosan mozgáskorlátozott felnőtt fogyatékos él, számuk meghaladja az 50 főt. Jelenlegi terápiájuk csak részben megoldott, nappali ellátásukat a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Gondviselés Háza látja el kistérségi szinten, míg a szállításukat és a házi segítségnyújtás feladatait Magyar Máltai Szeretetszolgálat Gondviselés Háza Támogató Szolgálat és a Kolping Támogató Szolgálat látja el.

VII.1. Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület Gondviselés Háza Fogyatékosok Napközi Otthona és Sorstárs Támogató Szolgálat

A Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület Gondviselés Háza Fogyatékosok Napközi Otthona és Sorstárs Támogató Szolgálat 35 fogyatékkal élő embernek nyújt napközbeni ellátást - a 2010-ben felújított és teljes körűen akadálymentesített - az ellátottak számára megfelelő intézményben. (3 éves kortól autista, értelmi sérült, mozgássérült és halmozottan sérült óvodás korú gyermekek számára is). Ellátottjaik főleg felnőtt korúak, 20 éves a legfiatalabb, 56 éves a legidősebb. Közvetlenül nem végeznek idősügyi feladatokat, de mivel mindenki családban él, a szülőkkel való kapcsolattartás során információk átadásával, közös programokkal, támogató beszélgetésekkel jelen vannak az idősebb generáció mindennapjaiban is.

A Támogató szolgálat ellátottjai között, elsősorban eseti szállítást tekintve vannak időskorúak. A személyi segítség ellátottjai általában időskorú fogyatékkal élők.

VII.2. Kolping Támogató Szolgálat Keszthely

A Kolping Támogató Szolgálat Keszthely a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia felügyelete alatt működik a városban 2005 óta. Ellátási területe Keszthely város, valamint a Keszthelyi járás és a Fonyódi járás, amelyek Zala és Somogy megye 50 települését foglalják

magukba. Közülük jelenleg kilenc városban, ill. faluban végeznek szállítási feladatokat; összesen 25-nél is több fogyatékkal élő embert látnak el.

A szolgálat az ellátórendszerekkel együttműködve végzi a tevékenységét azzal a céllal, hogy támogassa a fogyatékkal élő embereket a lehetőségeikhez képest önálló életvitelben. Számukra és családtagjaiknak biztosítják a lakókörnyezetükben a személyre szabott segítséget komplex ellátások közvetítésével és a közszolgáltatásokhoz való hozzájutást. Segítséget nyújtanak a fogyatékkal élők személyi szükségleteinek a kielégítéséhez; szociális kapcsolatainak fenntartásához; szállító szolgálat működtetésével az önálló munkavégzéshez és a tanuláshoz; a szociális és egészségügyi szolgáltatások igénybevételéhez; a szabadidős tevékenységek végzéséhez.

VIII. Hajléktalanok ellátása, népkonyhai szolgáltatás

VIII.1. Nappali intézményi ellátás

Munkájuk, családjuk majd a lakhatásuk elvesztésével az életkoruk előrehaladtával nehéz helyzetbe került személyek támogatása is feladata az önkormányzatnak. Sajnos, az idősebb korosztályt is érinti a hajléktalanság, a szolgáltatás igénybe vevők átlag életkora 60 év.

A Szent Erzsébet Alapítvány által működtetett hajléktalanok nappali intézményében a 60 éves átlag életkor azért „csak” ennyi, mert a „klasszikus utcai hajléktalan életmódot” vállalni, élni már nem tudók a Vöröskereszt nagykanizsai, illetve zalaegerszegi hajléktalan szállóján kerültek elhelyezésre. A maradék alapvetően két ok miatt nem hajlandók „elköltözni”: részben a keszthelyi identitásukat szeretnék megtartani, ismerőseik, barátaik társaságában, másrészt nem vállalják a szálló biztosította körülményeket, inkább a maguk választotta sorsot élik.

Az Alapítvány 2018. december 1-től a hét 7 napján (mindennap) 8-18 óra között nappali tartózkodást, meleg ételt és tisztálkodási lehetőséget biztosít. A hajléktalanok krízis ellátása és a téli időszak lakhatási problémájának megoldására az önkormányzat megállapodást kötött a Zala Vármegyei Vöröskereszttel, akik a Diszpécsterszolgálat működtetésével szükség esetén biztosítják a krízishelyzetbe került hajléktalanok szállítását és elhelyezését éves támogatási összeg fejében.

Amennyiben javítani szeretné a város a hajléktalanok életminőségét, akkor az Alapítvány által javasolt legalább ún. „krízis időszakban” (november 1. és április 30 között) „éjjeli menedékhely” kialakítása szükséges. Ez a szolgáltatás a legalacsonyabb színvonalú éjszakai szálláshely szolgáltatást biztosítaná, ami életet menthet és biztonságot adna a „vörös-kód” kihirdetése esetén is.

VIII.2. Utcái szociális munka

A nehézségek leküzdésében fontos és hiánypótló segítséget jelent a Diszpécsterszolgálat által vállalt utcai szociális munka, mely folyamatos támogatást és felügyeletet biztosít a hajléktalan utcán élő felnőtt személyek esetében. A Szent Erzsébet Jótékonyági Alapítvány és egyéb civil szervezetek adománygyűjtéssel, orvosi ellátáshoz jutással és egyéb ügyintézással segíti a fedél nélkülieket.

A Keszthelyi Család- és Gyermejköltségi Központ speciális szolgáltatásai közé tartozik a Keszthely város területén a szabadidejét az utcán töltők speciális segítése.

A Zala Vármegyei Vöröskereszt utcai hajléktalan szolgálata heti két alkalommal látogatja a keszthelyi hajléktalanokat és rossz lakáskörülmények között élőket, akik nem veszik igénybe az intézményi szolgáltatásokat, ételmezt, takarót és egyéb a mindennapokhoz szükséges eszközöket, anyagokat biztosítva számukra.

VIII.3. Népkonyhai szolgáltatás

Az Alapítvány 1993-óta a szociálisan rászorulóknak részére ingyen konyhai ellátást biztosít, saját főzőkonyhával rendelkezik. 2000. évben Keszthely Város Önkormányzata Képviselő-testülete feladatellátási szerződést kötött a fenti szervezettel a hajléktalanok és a hajléktalanság közelében élő, nélkülöző személyek nappali ellátása vonatkozásában, Keszthely, Hévíz, Zalaszentmihály (Tátika-Rezi régió) térségben. Az intézmény 50 fő részére biztosít napi egyszeri meleg étkeztetést, ünnepek alkalmával adománycsomagokat.

IX. Egyházi és civil szervezetek

A szociális jogok érvényesülésének szolgálatában szerephez jutottak a civil szervezetek, egyházak is megfelelő hatósági engedély birtokában folytathatnak szociálpolitikai tevékenységet. A szociális szolgáltatások kiszervezése, több szektorúvá válása természetesen nem jelentheti azt, hogy a szociális kérdések rendezéséből az állam teljesen kivonta magát. Az Alaptörvényben foglalt szociális jogok érvényesíthetősége továbbra is megköveteli az állami szerepvállalást, ám a nem állami résztvevők szerepe a szociális szolgáltatások biztosításában egyre jelentősebb. Az önkormányzatnak továbbra is keresni kell a lehetőségeket a szolgáltatások nem állami intézményfenntartókkal történő biztosítására. Ki kell emelni, hogy a szolgáltatások kiszervezése nem jelenti azt, hogy az önkormányzat a továbbiakban nem visel felelősséget az ellátásért, hiszen a feladatellátás jogszabályi kötelezettje továbbra is az önkormányzat marad.

Az idősebb generáció jelentős szerepet vállal a kulturális és karitatív szervezetek életében, részben biztosítva ezzel az aktív élet lehetőségét és a szolidaritás, mint alapvető emberi érték megélését. A városban működő egyházi és civil szervezetek állandó tagságának 75%-át a 65 év felettek teszik ki, munkájuk nélkülözhetetlen.

IX. 1. Bethlen Gábor Nyugdíjas Klub

A keszthelyi **Bethlen Gábor Nyugdíjas Klub** (HEMO, Keszthely, Kossuth Lajos utca 69.) 1969 októberében alakult.

Az egyesület fő célja:

A tagság érdekeinek képviselete, szociális, szabadidős, kulturális tevékenységének segítése, a katonai hagyományok ápolása. A rászoruló tagok látogatása, segítése.

A katonai hagyományok ápolása terén egyenruhában részt vesznek a város, és a város környéki települések különböző rendezvényeinek méltó megünneplésében. (Doni áttörés, március 15., Honvédelem napja, Hősök napja, október 6., október 23.).

A klub működését a Honvédelmi Minisztériummal, valamint Keszthely várossal kötött megállapodás biztosítja. Az eredetileg nyugdíjas katonák, tisztek és családtagjaikból álló klubtagság többségét a jelenben - 100 főnek 60 %-át - civil személyek adják. A minden évben megtartott közgyűlések alkalmával a klubelnök beszámol az előző évben végzett munkáról, a klub költségvetéséről és ismerteti a tárgy év program- és pénzügyi tervét. A klub

rendezvényterve havi lebontásban és meghatározott programok szerint kerül a tervezetbe, melyben a katonai megemlékező évfordulók mellett nagy hangsúllyal kap helyet a kulturális szórakoztatást célzó rendezvények sokasága, melyben szerepet vállal a klub Népek Tánca Táncsoportja és Csillagfürt dalköre: farsang, nőnap, férfinap, Idősek Világnapja, szeretet-ünnep, irodalmi előadások, kirándulások, múzeumlátogatások, piknikék és a klub rendbetételét célzó takarítás is. Részt vesznek vetélkedőkön: Petőfi, haditorna. Anyagi helyzetük jobbítása céljából pályázati kiírásokat céloznak meg buszkiöltés, illetve a rendezvények pénzügyi finanszírozására.

A korunk általános problémáját jelentő elöregedés jelensége Keszthely városában is fennáll. A klub társadalmi szükségletet elégít ki azzal, hogy rendszeres, tartalmas és szórakoztató, ugyanakkor bensőséges programjaival kohéziós erőt képvisel, összetartja tagjainak közösségét. Mindig nagy létszámmal tudja rendezvényeit megtartani, amely az elmagányosodás ellen hivatott szolgálni. Fontos és rendszeres a megözvegyült tagok látogatása, programokban való bevonása. Pozitív eredmény a megelégedett személyek öröme a „ráfizetés” visszajelzésében. A sajnálatos Covid-járvány ideje alatt is – levélben, e-mailen tartottuk a kapcsolatot minden tagtársunkkal.

Bethlen Gábor Nyugdíjas Klub 2024. októberében ünnepi megalakulásának 55. évfordulóját, ahol az ünnepi taggyűlés méltó visszaemlékezés lesz a múltra, értékeli a jelen munkáját, és utat mutat a jövőre tekintettel.

Tagjai a HOKOSZ, a BEOSZ és az Élet az Éveknek szervezeteknek, szoros kapcsolatot tartanak honvéd társszervekkel (közös sportrendezvények, események látogatása), a város bűnmegelőzési munkatársaival (előadások a vagyonvédelem, csalások témaköréből) és a Keszthelyen működő ún. Nagycsaládosokkal. (közös kirándulás, programok, eseményeken való részvétel).

IX.2. Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület Önkéntes Csoportja

A Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület keszthelyi csoportja a Szalasztó utca 12. sz alatt található adományosztó helyiségben heti két alkalommal ruhaneműt, lábbelit, ágyneműt, oszt a rászorulóknak, köztük sok idős embernek, hajléktalannak. Térítésmentesen biztosítanak adományként kapott keretből, kerekesszéket, járókeretet, szoba WC-t, mankót használatra.

Évente két alkalommal karácsony előtt az „Adni öröm” keretében tartós élelmiszer-csomagot osztanak (2023. évben 100 csomagot osztottak szét). Húsvét előtt az idős, mozgásukban korlátozott személyek részére készítettek csomagot, amit a mozgáskorlátozottak egyesületének javaslata alapján osztottak szét.

Egy fő önkéntesük rendszeresen látogatja az ESZI idősek otthona lakóit, hét személlyel tartja a kapcsolatot, apró ajándékokkal, szívességgel és beszélgetéssel színesítve napjaikat.

A Szeretetszolgálat munkatársai térítésmentesen végzik munkájukat önkéntes alapon, szeretetteljesen fogadnak minden rászoruló és önkéntest, a tevékenységüket a továbbiakban bővíteni szeretnék, ennek érdekében felveszik a kapcsolatot más szervezetekkel.

IX. 3. Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület Gondviselés Háza

Szervezeti átalakulást követően az intézmény vette át az Élelmiszerbank üzemeltetését. A Tesco hipermarket előző napi pékárújával, illetve időnként zöldség, gyümölcsadományuk átvételét követő osztással segítik a rászoruló családokat, köztük sok idős embert.

Az Önkéntes csoporttal közösen gyűjtik és osztják az adományokat, fontosnak tartják a Máltai Szeretetszolgálat egységben történő megjelenését, működtetését.

IX.4. Mozgássérültek Zala Vármegyei Egyesülete Keszthelyi Csoportja

A Mozgássérültek Zala Megyei Egyesülete Keszthelyi Csoportja:

Elnök: Huszár Zoltán

Csoportvezető: Nemes Klára

Helyettes: Szabó Sándorné

Tagjai nagy számban az idősebb korosztályból kerülnek ki.

Keszthelyen az Egyesített Szociális Intézmény (ESZI) 8360 Keszthely, Csók I. u. 1/a. szám alatti közösségi helyiségében tartja klubdélutánjait minden hónap utolsó szerdáján. Az összejöveteleken előadásokat hallgatnak, átbeszélnek az aktuális híreket, amik közvetlenül érintik a tagokat. Tájékoztatókat tartanak mozgássérülteknek járó támogatásokról:

- fogyatékosági támogatás megállapításának feltételei
- közlekedőképesség megállapításának feltételei
- gépjárműadó-kedvezmény
- gépjárművásárlási támogatás
- gépjárműátalakítási-támogatás
- lakás akadálymentesítés
- parkolásiigazolvány-igénylés

IX.5. ÉFOÉSZ Zala Vármegyei Közhasznú Egyesülete

A 250 taggal rendelkező egyesület célja az értelmi fogyatékkal élő személyek támogatása, életminőségének javítása, érdekérvényesítése. A Szalasztó utca 1. sz. alatt lévő irodában rendszeresen megvalósulnak mind szakmai, mind szabadidős programok az érintettek számára. Az egyesület segítő-támogató kapcsolatot tart fent több fogyatékosággal foglalkozó intézménnyel a megyében.

- Egyenlő Bánásmód Hatóság - ingyenes jogi tanácsadás
- Önálló Életviteli Centrum fenntartása, workshopok és képzések tartása az értelmi fogyatékos fiatalok számára, melynek célja, hogy az okoseszközöket életminőségük javítására, napjaik, feladataik megkönnyítésére tudják használni. A centrumban lehetőség van okoseszközök hosszú távú ingyenes kölcsönzésére, valamint a tudás elsajátítására, hosszú távú mentorálásra.
- kapcsolat fenntartása más megyék szervezeteivel, például Önérvényesítők Találkozója című esemény a szegedi fiatalokkal Székesfehérváron, majd Pécsen,
- terápiás foglalkozások anyagi biztosítása a keszthelyi Zöldmező EGYMI-ben, a Málta-Gondviselés Házában, Lentiben a Kolping Nappali Foglalkoztatójában. Megvalósult terápiák: lovasterápia, meseterápia, hang- és rezgésterápia, kutyaterápia, mozgásfejlesztés
- önérvényesítő csoportok működtetése Keszthelyen és Lentiben
- egyéb szabadidős támogatások a Keszthely és környékén élő értelmi fogyatékos fiatalok és családjuk számára, táborozások szervezése
- társasjáték szakkör működtetése tagjaik számára

Az elkövetkezendő években is szeretnék a tevékenységüket folytatni, új tagokat bevonni, valamint terjeszkedni Zala vármegyében. Szükség lenne Zalaegerszegen is egy információsegítő pontra, ahová az értelmi fogyatékosággal élők fordulni tudnának. Valamint a távolabbi célok között szerepel munkahely létrehozása.

IX.6. Karmelhegyi Boldogasszony Karitasz Keszthelyi Csoportja

A csoport közvetlen felettes szervezete a Veszprém Egyházmegyei Karitasz.

A keszthelyi Kis Szent Teréz Plébániához tartozik, helye Karmel Bazilika, Keszthely, Tapolcai u.1.

A csoport lelki vezetője: Mezei András plébános

A csoport vezetője: Szanatiné Könyves Györgyi

A csoport létszáma: 21 fő

Fő tevékenysége a csoportnak az elesettek, rászorultak, rossz körülmények között élők felkutatása és segítése, adományozása.

Húsvét és karácsonyi ünnepek alkalmával 130-130 csomagot juttat el a csoport a rászorultak részére, mely tartós élelmiszereket tartalmaz. Nyáron a Kis Szent Teréz plébánia ministránsai részére szervezett tábor egy napi ellátását vállalta a csoport, élelem és program biztosításával.

Beiskolázási segélyben évente 20 gyermek részesül.

Két rászorulóknak vásároltak tűzifát, egy alkalommal gyógyszerek kiváltásában segítettek a rászorultat.

Szent Erzsébet ünnepén 520 db kis Erzsébet kenyérből osztottak a templomokban a híveknek.

Mikuláskor 125 csomaggal ajándékozzák a gyermekeket. Kórházi betegeket és az időotthon lakóit látogatják. A partner szervezetekkel jó kapcsolatot ápol a csoport, ha lehet személyesen vagy online módon.

2022. évben hagyományteremtő szándékkal került első alkalommal megrendezésre a Szent Erzsébet Jótékonyági Bál, aminek a bevétele segítette a csoport anyagi helyzetét.

IX.7. Magyar Vöröskereszt Zala Vármegyei Szervezete Keszthelyi Területi Szervezete

A Vöröskereszt egyik elsődleges feladatának tartja a lakhatást biztosító hajléktalan - ellátás kiszélesítését a megye egész területére. Több tárgyalást kezdeményeztek a helyi hajléktalan ellátó rendszer kialakításával kapcsolatban, azonban az önkormányzat ingatlan- és pénzügyi fedezet hiányában - mivel törvényi kötelezettsége nem áll fenn - nem tudja vállalni a feladatot.

Folyamatos a kapcsolat, elsősorban krízisidőszakban a zalaegerszegi székhelyű diszpécser szolgálattal, amely pályázati, valamint a Vöröskereszt Zala Vármegyei Szervezet anyagi támogatásával látja el feladatait a megyében. Szoros együttműködés alakult ki az ott működő hajléktalan ellátó intézménnyel, valamint a nagykanizsai és a tapolcai hasonló profilú szociális szolgáltatókkal annak érdekében, hogy az ellátásra szorulóknak maximális biztonságát garantálni tudja.

A Vöröskereszt alapfeladata a véradásszervezés is, ami korhatártól függetlenül nyújt segítséget a rászorulóknak számára. A Keszthelyi Kórház Vérellátójával közösen a Keszthelyi Járás területén évente 112-115 alkalommal szervezett véradáson közel 3000 egység vérrel járulnak hozzá az egészségügy tevékenységéhez, a beteg emberek életének megmentése érdekében.

A Vöröskereszt Keszthelyi Területi Szervezete a rászorulóknak segítése érdekében élelmiszer, ruha adományok ingyenes juttatásáról gondoskodik. A 2013. szeptemberében létrehozott Adománycentrum egyrészt lehetőséget biztosít a város azon polgárainak, akik szívesen ajánlják fel a már nem használt, részükre feleslegessé vált tárgyaikat, bútoraikat, ruháikat, hogy segítsenek a rászorultakon, másrészt a nehéz anyagi helyzetben lévők az Adománycentrumban nem piaci áron, jelképes összegért vásárolhatnak.

2020. májusától új helyen, a Keszthely, Vásártér 10. szám alatt a VÜZ KFT. Irodaház udvari épületében található a Vöröskereszt Keszthelyi Területi Szervezet Irodája, Adománycentruma.

Az Adománycentrum hétfőtől péntekig 8.00 - 16.00 óra között van nyitva, és minden szerdán ingyenes osztást szervez, önkéntesek bevonásával.

A Vöröskeresztnél lehetőség van gyógyászati segédeszközöket bérelni. Nagy segítséget jelent a családoknak, hogy a kórházból kikerült betegek részére, jelképes összegért kórházi ágyat, szoba WC-t, járókeretet, kádbeülőt, rollátort stb. tudunk biztosítani.

2013. július 1-től a Fehér Gyűrű Közhasznú Egyesülettel közösen működtetik az Áldozatsegítő Megyei Irodát, amely krízishelyzetben konkrét és közvetlen segítséget nyújt a bűncselekmények áldozatainak és hozzátartozóiknak. Az Áldozatsegítő Iroda szoros munkakapcsolatot tart fenn a Zala Vármegyei Rendőr-főkapitánysággal és a Keszthelyi Rendőrkapitánysággal.

A Vöröskereszt Keszthelyi Területi Szervezete ingyenes jogi tanácsadást, jogsegély szolgálatot működtet, amelyen évente 250-300 fő kéri a segítséget.

A Vöröskereszt Keszthelyi Területi Szervezet kezdeményezésére, a járás 18 nyugdíjas klubja által, 2012-ben létrehozott Aranykorúak Keszthelyi Járási Társasága évente 4-5 alkalommal szervez 200-300 fős rendezvényt, az aranykorúak aktív közreműködésével. Évente megszervezik az Aranykorúak Farsangját, Sármelléken, amelyen közel 360 fő aranykorú, jó hangulatban, ötletes jelmezekkel vettek részt a farsangi bálon. Hagyományosa minden év június első szerdáján rendezik a júniálist nyárköszöntő rendezvényként.

A Vöröskereszt Keszthelyi Területi Szervezete a fenti tevékenységeket kívánja a továbbiakban is folytatni.

IX.8. Keszthelyi Szív- és Érrendszeri Betegek Egyesülete

A Keszthelyi Szív- és Érrendszeri Betegek Egyesülete tevékenysége a másodlagos rehabilitáció feladatát tűzte ki tagjai számára.

Taglétszámuk: 59 fő

Programjaik:

- Heti két alkalommal torna szervezése
- Kirándulások, túrák szervezése
- Együttműködés a Keszthelyi Kórház Egészségfejlesztési Irodával
- Előadások szervezése
- Állapotfelméréseken való részvétel

X. Kulturális intézmények

X.1. Balatoni Múzeum

A múzeum 2013-ban tartott önkéntes toborzást, amely eredményeként csak a nyugdíjas korosztályból kerültek ki a múzeum önkéntesei.

A múzeumban különböző feladatokban segítik a munkát:

- teremőrzés
- tárlatvezetés

- kertgondozás
- adminisztrációs feladatok
- animátori feladatok.

A tapasztalatok alapján valaminek a hiányában - társaság, kert - annak kompenzálására vállalták az önkéntes munkát, de később meg is szerették a múzeumot.

X.2. Goldmark Károly Művelődési Központ és Könyvtár

X.2.1. Kiemelten kezelik az idős korosztályt, ezért tematikus programokat szerveznek az Idősek Napja alkalmából díjmentesen.

X.2.2. A **Balaton Színház** lehetőséget biztosít a szépkorúak alkotásainak bemutatására. Kiállításokat szerveznek az egyéni alkotóknak is és csoportban végzett tevékenységüket is van alkalmuk bemutatni a nagyközönségnek. Tematikus heteik keretében díjmentesen kipróbálható mozgásformákat szerveznek az idősebb korosztály számára.

X.2.3. Vetélkedőket szerveznek számukra a hírességek aktuális évfordulóknak megfelelően. A Petőfi Emlékévben Petőfi Sándorról szóló ingyenes előadásokkal várták az érdeklődőket.

X.2.4. A szakköreiket is rendszeresen látogatják az idősek. A Fafaragó, a Szövés, népi kismesterségek és a Kerámia szakköreikben (lásd: melléklet) van lehetőségük hétről hétre alkotómunkát közösségben végezni. Fontos, hogy a gyermekeknek lehetőségük legyen az idősebb korosztálytól, a "mesterek"-től megtanulni a különböző népi mesterségeket. Országos elismertségűek a Goldmark Károly Művelődési Központ szakköreit vezető Bereczky Csaba népi iparművész, népművészet mestere, Simon Edit, fazekas, népi iparművész, Bognár Edit csipkeverő, népi iparművész mester, akik nyitott műhely foglalkozásokat tartanak. (Ehhez pályázati forrás is rendelkezésre áll pl.: Hungarikum pályázat, Nemzeti Kulturális Alap pályázata.)

X.2.5. Két rendszeresen, több évtizede működő kártyakörben is sok barátság születik, valamint a Biblia körük is várja a szépkorúakat.

X.2.6. A **Helikoni Ünnepek** is lehetőséget adnak az idős embereknek a fiatalokhoz való kapcsolódásra a produkciók által és természetesen a nosztalgizásra. A Helikon szervezésénél figyelnek rá, hogy a korábbi évtizedek Helikonjain szereplő és azóta kiemelkedő eredményeket elért művészek és sztárfellépők is helyet kapjanak, valamint jó pár zsűritag az idősebb korosztályból kerül ki.

X.2.7. A Művelődési Központban számos mozgásforma közül választhat az idősebb korosztály (Női torna, Női tánc, Társastánc és jóga).

X.2.8. A **Kőrösi Csoma Sándor Klub** 40 éve működik Keszthelyen, jelenleg 131 taggal, az ismeretek bővítése, a szabadidő hasznos eltöltése érdekében. Mind a Balaton Színházban, mind a Városi Könyvtárban vannak előadások, melyhez díjmentes teremhasználattal járul hozzá a Goldmark Károly Művelődési Központ és Könyvtár. A változatos előadások sok témakört ölelnek fel: szűkebb és tágabb környezetünk történelmét, művészetét, természeti és épített szépségeit, melyeket kirándulásaik során fel is keresnek. Foglalkoznak írók, költők, zeneszerzők munkásságával, műveik részleteinek bemutatásával, városunk és környezete híres és kevésbé ismert szülötteinek életével, alkotásaival. A sokszínűség érdekében bemutatják idegen országok természeti adottságait, kultúráját, más népek művészeti, vallási szokásait.

A Klub tagjai kedvezményesen juthatnak színházbérlethez.

Az adventi időszakban is figyelmet fordítanak az idősekre, ingyenes koncertekkel várják az érdeklődőket.

X.3. A GKMKK Fejér György Városi Könyvtára

A városi könyvtár közgyűjtemény, minden társadalmi réteg és korosztály számára biztosítja az információk szabad hozzáférését, az életen át tartó tanulás és a szabadidő hasznos eltöltésének lehetőségeit – így az idős korosztály számára is.

A 70 éven felüliek és a rokkantnyugdíjasok ingyenesen iratkozhatnak be a könyvtárba, a 70 év alatti nyugdíjasok 50 % kedvezményben részesülnek.

X.3.1. Szolgáltatások:

- dokumentum (könyv, térkép, CD, DVD, video, hangoskönyv) kölcsönzése
- napilap- és folyóiratolvasás
- információnyújtás
- számítógéphasználat
- reprográfia (fénymásolás, szkennelés)

A könyvtár közösségi tér is. A könyvtári szolgáltatások mellett a könyvtárlátogatók kikapcsolódhatnak, szórakozhatnak, találkozhatnak, beszélgethetnek egymással. Olvasásnépszerűsítő, kulturális vagy ismeretterjesztő rendezvényeiken az idősek magas számban képviseltetik magukat. Több civil egyesülettel kötöttek együttműködési megállapodást közös rendezvények, vagy esetleges pályázatok lebonyolítása céljából. A városi civil egyesületek tagjainak többsége is az idősebb korosztályhoz tartozik. A nagyobb létszámú civil szervezetek némelyikével, mint pl. Kőrösi Csoma Sándor Klubbal és a Nemzeti Kör könyvklubjával évente néhány alkalommal közös rendezvényt is tartanak.

Főleg az idős olvasók szívesen osztják meg a könyvtárosokkal ügyes-bajos dolgaikat, melyben a könyvtárosok segítik őket, legyen az egy e-mail elküldése, vagy egy pályázati, e-közigazgatási ügyintézés.

Kifejezetten az idősebbek részére, illetve látássérültek részére a dokumentumállományon belül öregbetűs könyvek és hangoskönyvek találhatóak. Hangoskönyvek megtalálhatók magnószalag, CD és MP3 formátumban, utóbbi is CD adathordozón.

A laptopon, melyen a Laptapír szolgáltatást – folyamatosan bővülő magazinkínálattal – és a Mandiner folyóiratot elérhetővé tettük, nagyítható a képernyő. A látásfogyatékosok részére 1 db Braille-billentyűzet is rendelkezésre áll.

Honlapjuk akadálymentes, nyitvatartási időn túl is online elérhetőek rajta a fontosabb könyvtári szolgáltatások: beiratkozás kezdeményezése, az online katalógus, a kölcsönzött dokumentumok határidejének meghosszabbítása, az előjegyzés, a foglalás.

Idősebbek részére számítógép-, illetve internethasználati, e-közigazgatási képzéseket tartanak.

A Zala megyei mozgássérültek- és látásfogyatékosok részére rendezik meg évenként a Csik Ferenc öröksége nevű szellemi sportvetélkedőt, melyen az Idősügyi Tanács tagjai is megméretkeznek.

XI. Egészségügyi szolgáltatások:

XI.1. A Keszthelyi Kórház Egészségfejlesztési Iroda

A Keszthelyi Kórház Egészségfejlesztési Iroda tevékenysége jól integrálható a szociális ellátásban részesülők és a szociális ellátók fizikális és mentális támogatásába, ezzel is bővítve az egyén számára nyújtható gondoskodás formáit.

XI.1.1. Céljai között olyan élethelyzetek támogatása szerepel, amely minden korosztályt érint, pl:

- Szív-érrendszeri, daganatos megbetegedések csökkenésének támogatása.
- Korai és elkerülhető halálozás életmódi tényezőinek javítása.
- Az egyén egészség iránti felelősségének, öngondoskodás képességének erősítése.

XI.1.2. Feladataik közé tartozik:

- A helyi közösségek és a társas támogatások erősítése.
- Az egészséges életvitelhez szükséges tudás és készségek elsajátításának hatékony támogatása.
- Lakosság életminőségének javítása, az egészségben eltöltött életévek számának növelése.
- Az egészséges életmódot támogató pozitív közösségi minták elterjesztése.
- A legjelentősebb, idült, nem fertőző betegségek okozta halálozás és betegségteher megelőzése, csökkentése.
- A lakosság széles körének fizikai aktivitásra, mozgásban gazdag életmódra, egészséges táplálkozásra ösztönzését támogató szolgáltatások kialakítása.
- A dohányzás és a túlzott alkoholfogyasztás visszaszorítása.
- A mentális egészség javítása.
- Életeseményekhez kapcsolódóan krízishelyzetbe kerülő emberek azonosítása, támogató szolgáltatásba irányítása.

XI.1.3. Az Iroda által megvalósított ingyenes programok keretében lehetőség van:

- csoportos és egyéni testmozgásra, táplálkozási tanácsadásra és lelki tanácsadásra is.
- ingyenes mozgásprogramok az Iroda szervezésében, minden korosztály számára:
- egyéni torna
- baba-mama torna
- funkcionális köredzés
- gerincjóga
- szenior örömtánc
- nordic walking
- callanetics
- gyalogló klub
- az idősebb korosztály (nyugdíjas klubok) számára előadások a lelki egészséggel és az egészséges életmóddal kapcsolatban,
- szív- és érbetegség számára életkészség tréningek,
- az AA klub összejöveteleinek megtartása az Iroda közösségi termében,
- Keszthely Város Egyesített Szociális Intézményében zeneterápiás foglalkozások,
- ÉFOÉSZ a gondozottak részére csoportfoglalkozások,
- Szent Erzsébet Jótékonyági Alapítvány ellátottjainak életkészség tréningek tartása.

- a kortárs segítő képzés során tájékoztató programok - energia italok, addikciók témakörökkel - megtartása.

Az egészséggel kapcsolatos helyi döntésekben részvétel vagy részvétel azok előkészítésében.

XI.2. Fészek a Lelki Egészségért Egyesület

Az egyesület 2015-ben alakult, azzal a céllal, hogy családterápiás és mentálhigiénés segítséget nyújtson a térségben élők számára, valamint a rendszerszemléletű gondolkodást szakmailag képviselje.

A családterapeuta képzettségűek mellett tagjaik alapvégzettsége sokszínű, van köztük klinikai szakpszichológus, mentálhigiénés szakember, szociális munkás, szupervízor, középiskolai és egyetemi tanár. Az elmúlt években számos témában tartottak előadásokat, programokat szerveztek családoknak és főként a szociális ellátórendszerben dolgozó szakemberek részére.

Az Egyesület számos Család- és Gyermejkölési Központtal kötött megállapodást a Nyugat-dunántúli régióban (Keszthely, Tapolca, Sümeg, Zalaszentgrót) családterápiás és mentálhigiénés szolgáltatás nyújtása céljából.

Magánúton Keszthelyen és 2017-től már Zalaegerszegen is elérhetőek.

Az egyesület tagsága 2022-től bővült, szakmailag tovább erősödött. Tagjaik körébe érkeztek helyi, egyéb segítőfoglalkozású szakemberek: pszichiáter, pszichodráma vezető, művészetterapeuta, katolikus pap.

A család és párterápiák mellett egyre nagyobb hangsúlyt fektetnek a csoportfolyamatokra, pl. felnőtt önismereti, gyászfeldolgozó csoportot tartanak és a jövőben több új csoportot is hirdetnek.

Céljuk továbbra is aktív szakmai együttműködést ápolni a térségben lévő szociális és nevelési intézményekkel, önkormányzatokkal, civil szervezetekkel egyaránt, egyfajta szakmai műhellyé válni.

Kínálatuk végig kíséri az emberi életutat és hozzáértő támaszt, közösséget nyújt a különböző éle szakaszok feladatainak megoldásában.

Az Egyesületet elsősorban az időseket ellátó intézményekben dolgozó szakemberek számára kínál szakmai segítséget, jövőbeli reményeik szerint pedig minősített, a szociális szféra számára pontszerző képzési, továbbképzési lehetőségeket is az alábbi témákban:

- Méltósággal gondozni- kommunikációs és helyzetgyakorlatok életvégi szakaszban lévő ellátottakkal foglalkozó szakemberek számára
- Méltóság és az élet végső szakasza- méltóságterápia
- Tanatológiai alapismeretek

Az idősek otthonában élők számára művészet- és hangterápiás foglalkozásokat is tudnak biztosítani a kollégáik, kiemelten az évezredek hagyományokat felelevenítő eszközt, az Éterhárfa-monocordot, amely egyre nagyobb teret hódít az alternatív és a hagyományos orvoslás területén is és bizonyítottan testet-lelket egyaránt harmonizáló hangterápiás lehetőség. Jó eredményekkel alkalmazható a stresszoldásban és az alvásminőség javításában.

Az idősek lelki egészségvédelmében az egyik legfontosabb tényező az aktivitás és a mobilitás. Az Egyesület szívesen vesz részt komplex prevenció program kidolgozásában más szervezetekkel összefogva, amelynek célja az időskorú lakosság testi-lelki állapotának javítása, egészségtudatos gondolkodás kialakítása.

Fontosnak tartják a generációk közötti kommunikáció és párbeszéd segítésében való lehetséges közreműködést, ismereteink széles körben való megosztását a témáról, hogy a családtagok és a generációk úgy tudják egymást segíteni, hogy ne izolálódjanak az idősek.

XII. Bűnmegelőzési feladatok

XII.1. A Keszthelyi Rendőrkapitányság tervezetében szerepel a Keszthelyi Család- és Gyermekjóléti Központtal együttesen egy időseket bevonó csoport létrehozása, melyben informatikai képzésre kerül sor a rendőrség szakmai iránymutatásával.

XII.2. Megoldandó problémát jelent azon idősek elérése, akik nem járnak nyugdíjas klubokba, nem járnak össze ismerősökkel, helyette otthonülők, nem mozdulnak ki a lakásukból.

XII.3. Az egyedülálló idősekkel kapcsolatban a házi segítségnyújtók bevonása, részükre felkészítő oktatás szervezése.

XII.4. A rendőrség felé érkező felkéréseknek alapján a továbbiakban is biztosított a tájékoztatás lehetősége a felmerülő kérdések tekintetében.

XII.5. A nyugdíjas klubok többségével élő kapcsolatuk van és felkérés esetén előadást tartanak az aktuális bűncselekményekről (bár valószínűleg nem ők vannak veszélyben, hanem az elszigetelten élők, akiket nehéz elérni)

XII.6. A Hetvenkedő hatvanasok elnevezésű nyugdíjas vetélkedő megyei szinten két évente kerül megrendezésre, melyhez hasonló helyi viszonyok között is szervezhető figyelemfelhívásként.

XIII. Önkormányzati támogatások

Keszthely Város Önkormányzata Képviselő-testülete a szociális ellátások helyi rendszeréről szóló 6/2015.(II.29.) számú rendeletében határozza meg az önkormányzat által biztosított pénzügyi és természetbeni támogatások formát, a jogosultak körét, illetve az azok megállapításához szükséges dokumentumokat.

XIII.1. Pénzügyi támogatások

- lakhatási támogatás
- gyógyszer-támogatás
- temetési támogatás
- rendkívüli települési támogatás - eseti ellátás

XIII.2. természetbeni támogatások

- tűzifa-támogatás
- házi segítségnyújtás igénybevételeért fizetett térítési díj támogatás
- szociális bérlakás
- bérlakáscsere

XIII.3. Egyéb önkormányzat által finanszírozott támogatás/programok

- karácsonyi csomag
- tüdőgyulladás elleni védőoltás

- kedvezményes uszodabérlet
- „AKTÍV ARANYKOR” programok (pl., Ki Mit Tud?, zenés rendezvények stb.)
- terem-bérlet-támogatás

XIII.4. Gondosóra program

A Gondosóra program Magyarország Kormánya által elindított ingyenesen igénybe vehető, 65 év felett alanyi jogon hozzáférhető jóléti szolgáltatás, amelynek célja, hogy az idősek szükség esetén egyetlen gombnyomással jelezni tudják segítségkérési szándékukat.

A Gondosóra program, egy 0–24 órás Diszpécierszolgálat és a kontaktszemélyek (családtag, szomszéd, vagy barát, vagy akár opcionálisan szociális gondozó) bevonásával működő, Európában egyedülálló program. Mérföldkőnek és jelentős támogatásnak számít az idősgondozás területén: nagy segítséget jelent nemcsak azoknak, akik használják az eszközt, hanem biztonságot és megnyugvást nyújt a felhasználó családjának, szeretteinek, hozzátartozóinak is, tudva, hogy a segítség és a biztonság egy gombnyomásra elérhető.

A Gondosóra programban megvalósuló szolgáltatás és a jelzőeszköz INGYENES, Magyarország minden településén hozzáférhető a hét minden napján és órájában.

Az Önkormányzat segíti az igénylők regisztrációját, előadásokon népszerűsíti e biztonsági szolgáltatás megismerését.

XIV. Pályázati lehetőségek

Keszthely Város Önkormányzata Emberi Erőforrások Bizottsága éves költségvetésének erejéig pályázati lehetőséget biztosít többek között időskorúak részére szervezésre kerülő programok és rendezvények finanszírozására.

XV. Együttműködés

Az egészségügyi és szociális intézmények között a gyermekjóléti ellátás mintájára egyfajta jelzőrendszer kiépítése és működtetése lenne nagyon fontos. A jelzőrendszerben résztvevő intézmények, szolgáltatók közti rendszeres együttműködés, annak érdekében, hogy azok az idősek, fogyatékkal élők, pszichiátriai és szenvedélybetegek, illetve állapotuknál fogva rászorulóak is adekvát segítséget kapjanak, akik esetlegesen önállóan nem képesek igényelni a szolgáltatásokat. Ennek hatékony működéséhez szükséges lehet rendszeres találkozó, esetleg az együttműködés módjának rögzítése.

A társadalmi kohézió és a szakmaközi kapcsolatok erősítése érdekében hagyományteremtő szándékkal a Keszthelyi Család- és Gyermekjóléti Központ 2021. évben családi rendezvényt és konferenciát szervezett az Önkormányzat és a Keszthelyi Kábítószerügyi Egyeztető Fórum támogatásával. A program célja a városban működő szociális és karitatív szervezetek bemutatása, amely jó alkalmat kínált az adományozni tudó és az adományokat igénylők tájékoztatására és egymás munkájának megismerésére, kapcsolatok építésére.

A konferencia a mindennapi élet számos területén tevékenykedő szakemberek bevonásával - oktatás, egészségügy- prevenció, mentális egészség, kultúra és szociális ellátás témában került megszervezésre.

A sikeres programoknak köszönhetően az elmúlt két évben is megrendezésre került a családi nap és a konferencia is. Mára már a Keszthelyi Család- és Gyermekjóléti Központ éves programtervében kiemelt helyet foglal el mindkét rendezvény.

XVI. Várható eredmények

Keszthely városa azon túl, hogy az ideérkező látogatók számára kikapcsolódást, felejthetetlen élményt biztosít, szeretne maximálisan megfelelni idősödő lakosai elvárásainak is, melyek közül a szociális biztonság mellett a fizikai és a mentális jólét az elérendő cél. Ezen belül fontos, hogy minden korosztály megtalálja maga számára a lehetőséget. Ennek biztosítéka, hogy szociális ellátórendszer, kulturális intézmények, egyházi és civil szervezetek összehangolt tevékenysége folytán, gyakorlatorientált legyen, „érzékennyé váljon” a meg nem fogalmazott problémák meglátására is, emellett lehetőséget biztosítson az aktív időskor megélésére.

Keszthely, 2024. február 23.